

SUULINE KÜSIMUS ARUTELUGA O-0007/09

vastavalt kodukorra artiklile 108

esitaja: David Hammerstein Verts/ALE fraktsiooni nimel, Alexandra Dobolyi PSE fraktsiooni nimel, Willy Meyer Pleite GUE/NGL fraktsiooni nimel, Marian Harkin ALDE fraktsiooni nimel
Euroopa Komisjonile

Teema: Läti mittekodanike hääleõigus kohalikel valimistel

Petitsioonikomisjonile esitatud arvukate petitsioonide autorid taotleavad Läti mittekodanikele hääleõigust kohalikel valimistel.

Pärast iseseisvuse taastamist anti Läti kodakondsus tagasi enne 1940. aastat Läti kodakondsuses olnud isikutele ja nende järglastele. Teistel on õigus saada kodakondsus ainult naturalisatsiooni teel; mõnel isikul ei ole õigust naturalisatsioonile. Aastatel 1995–2007 naturaliseeriti ainult 127 786 isikut. 1. jaanuariks 2008 oli jäänud 372 421 mittekodanikku (16,36% kogu elanikkonnast).

Ainult üks protsent mittekodanikest on etnilised lätlased; mittekodanikud on peaaegu täielikult isikud, kes kuuluvad rahvusvähemustesse (etnilised venelased, valgevenelased, ukrainlased, poolakad, leedulased, juudid). Mittekodanikud, keda on Riias 26,1% elanikkonnast, Daugavpilsis 22,6%, Liepajas 24,8%, Jūrmalas, 21,6%, Ventspilsis 21,8%, ei saa osa võtta kohalikest valimistest kõige suuremates haldusüksustes. Neid on veelgi rohkem Seda linnas – 39,8%, Piedruja vallas – 31,6% ning Olaine linnas ja Dobeles vallas – 31%. Kui arvesse võtta, et 2005. aasta kohalikest valimistest võttis osa 52,85% hääleõiguslikest valijatest, siis mõnes kohalikus omavalitsuses on esindatud vähem kui 40% elanike huvid.

ÜRO inimõiguste komitee, ÜRO rassilise diskrimineerimise likvideerimise komitee, Euroopa Nõukogu Parlamentaarne Assamblee, Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress, Euroopa Nõukogu inimõiguste volinik, rassismi ja sallimatuse vastu võitlemise Euroopa komisjon ja OSCE Parlamentaarne Assamblee soovitasid anda mittekodanikele võimalus kohalikel valimistel osaleda. Oma 11. märtsi 2004. aasta resolutsioonis Euroopa Komisjoni tervikliku järelevalvearuande kohta, mis käsitleb ELi liikmeks valmisoleku olukorda, tegi Euroopa Parlament Läti ametivõimudele ettepaneku kaaluda võimalust lubada pikaajalistel mittekodanikest elanikel kohalike omavalitsuste valimistel osaleda.

- Kas komisjon nõustub eespool nimetatud Euroopa Parlamendi soovitusel?
- Kuidas komisjon lahendas küsimuse, et täita Euroopa Parlamendi soovitus?
- Kas komisjon nõustub, et demokraatia puudujäägiga Lätis võib kaasneda demokraatlike põhimõtete, inimõiguste austamise ja põhiõiguste tõsise rikkumise selge oht?

Esitatud: 21.01.2009

Edastatud: 23.01.2009

Vastuse tähtaeg: 30.01.2009